

Ο ρόλος της πληροφορίας στην διοίκηση και την συνδικαλιστική παρέμβαση των κοινωνικών εταίρων: Η περίπτωση του Αρχείου της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου.

Κλειώ Καρανίκα
Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
Email: kliok@esee.gr

Περίληψη

Η εισήγηση επικεντρώνεται στην προσπάθεια δημιουργίας αρχείου της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου με σκοπό την ανάδειξη του διαρκώς ενισχυόμενου ρόλου της πληροφόρησης στα πλαίσια την Νέας Οικονομίας. Αναλύει την σημασία των κοινωνικών εταίρων και καταδεικνύει τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους ένα ψηφιακό αρχείο μπορεί να βελτιώσει τη λειτουργία μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Λέξεις κλειδιά: Νέα Οικονομία, πληροφόρηση, κοινωνικοί εταίροι, κοινωνικός διάλογος, αρχείο Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου

Abstract

This paper focuses on the attempt to create an archive of the National Confederation of Hellenic Commerce in order to highlight the ever increasing role of information in the New Economy. Analyzes the importance of the social partners and demonstrates different ways in which a digital archive can improve the function of a trade union.

Keywords: New Economy, information, social partners, social dialogue, archive National Confederation of Hellenic Commerce

Εισαγωγή

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης η κοινωνία της πληροφορίας δημιουργεί νέα δεδομένα και ευκαιρίες για την ανάπτυξη, την ευημερία και την ποιότητα ζωής. Η Νέα Οικονομία, ως μία διαφορετική προσέγγιση στη διαχείριση της οικονομικής ζωής των κοινωνιών, μεταβάλλει τη λειτουργία των εγχώριων και διεθνών αγορών, διαμορφώνοντας μια νέα και ευέλικτη πραγματικότητα. Το σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από την πληροφόρηση, υιοθετώντας νέους τρόπους διοίκησης και συμβάλλοντας στην προσπάθεια αναδιαμόρφωσης της κοινωνίας. Σε μεγάλο βαθμό οι εν λόγω μετασχηματισμοί επιδρούν στη θεσμική συγκρότηση τόσο του κρατικού μηχανισμού όσο και των δομών κοινωνικής εκπροσώπησης. Ιδίως στο πλαίσιο της λεγόμενης ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών αποκτά ρυθμιστικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικών και στην υποστήριξη του νέου μοντέλου οικονομικής διαχείρισης.

Σε αυτό το νέο μεταβαλλόμενο περιβάλλον οι φορείς της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και πιο συγκεκριμένα οι «κοινωνική εταίροι», αναδεικνύονται αφενός σε συνδιαμορφωτές πολιτικών και αφετέρου σε σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη

γενικότερη οικονομική στρατηγική ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι «κοινωνικοί εταίροι έχουν ένα μοναδικό ρόλο στην κοινωνική και οικονομική διακυβέρνηση: εκπροσωπούν τα συμφέροντα εργοδοτών και εργαζομένων. Συμμετέχουν στη διαδικασία του «κοινωνικού διαλόγου» για λογαριασμό των μελών τους, η οποία παράγει σε πολλές περιπτώσεις δεσμευτικά πολιτικά αποτελέσματα. Για το σύστημα της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης, ο κοινωνικός διάλογος αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για την από κοινού επίλυση προβλημάτων.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες ο κοινωνικός διάλογος αποτελεί πολύ χαρακτηριστικό στοιχείο της ελληνικής θεσμικής συγκρότησης [Αρανίτου, Βάλια, *Κοινωνικός Διάλογος και Εργοδοτικές Οργανώσεις*, Αθήνα, Σαββάλας, 2012, υπό έκδοση]. Οι τέσσερις κοινωνικοί εταίροι (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών – ΣΕΒ, Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου – ΕΣΕΕ, Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος – ΓΣΕΒΕΕ, Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος – ΓΣΕΕ) συμμετέχουν σε μια σειρά από διαδικασίες διαβούλευσης οι οποίες ξεκινούν από την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων και καταλήγουν στη συμμετοχή σε διάφορες επιτροπές υπουργείων και δημόσιων φορέων είτε σε κεντρικό είτε σε τοπικό επίπεδο. Ειδικά την τελευταία δεκαετία ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων έχει αναβαθμιστεί αφού καλούνται να τοποθετηθούν σε πολλά ζητήματα τα οποία ενίοτε ξεφεύγουν του σκληρού πυρήνα των συνδικαλιστικών αιτημάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινωνία της πληροφορίας καθώς και οι νέες τεχνολογίες αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο για το σύγχρονο δημοκρατικό κράτος. Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να υιοθετήσουν νέους τρόπους διοίκησης και να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες με γνώση και τεκμηριωμένο διάλογο.

1. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου: διάρθρωση και λειτουργίες

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) είναι η τριτοβάθμια οργάνωση εκπροσώπησης του ελληνικού εμπορίου, σε πανελλαδική κλίμακα και σε διεθνές επίπεδο. Επιδίωξη της είναι η προάσπιση των συμφερόντων των μελών της, η ανάδειξη της μεγάλης συνεισφοράς και σημασίας του εμπορίου στην εθνική οικονομία, αλλά και του ρόλου που διαδραματίζει στις νέες συνθήκες διεθνοποίησης της οικονομίας ως βασικός πυλώνας της παραγωγικής διαδικασίας. Πέραν όμως των στόχων της οικονομικής συνεργασίας, η ΕΣΕΕ εργάζεται προς την κατεύθυνση της μεταφοράς τεχνογνωσίας, της διάδοσης μιας κουλτούρας δημιουργίας αντιπροσωπευτικών συλλογικών οργανώσεων, καθώς και της ανάπτυξης δομών κοινωνικού διαλόγου. Διαδραματίζει θεσμικό ρόλο στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Συμμετέχει ως ισότιμος κοινωνικός εταίρος στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, καθώς επίσης και στις επιμέρους κλαδικές συμβάσεις. Συμμετέχει στην οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, καθώς και σε πλήθος θεσμικών οργάνων, συμβάλλοντας, έτσι, στη διαμόρφωση υγιούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο κατέχοντας θέση στη Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκού Εμπορίου (Eurocommerce).

Όπως διαπιστώνουμε η ΕΣΕΕ παίζει καθοριστικό ρόλο στην οικονομία καθώς και σε ολόκληρη την κοινωνία των πολιτών. Η σωστή λειτουργία του οργανισμού προσφέρει στην διοίκηση τα εφόδια για την καλύτερη όσο τον δυνατόν εκπροσώπηση των μελών της σε εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου είναι ένας φορέας που δέχεται, επεξεργάζεται και παράγει συνεχώς πληροφορίες. Παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις που διαδραματίζονται στο πολιτικό περιβάλλον και επεμβαίνει όπου και αν χρειάζεται. Επομένως είναι απαραίτητη η ικανότητα λήψης ορθών και άμεσων αποφάσεων βασισμένων σε αξιόπιστα δεδομένα. Μέσα στους όγκους συσσωρευμένης πληροφορίας τα στελέχη του

οργανισμού προκειμένου να εφοδιάσουν την διοίκηση με επιστημονικά τεκμηριωμένες πληροφορίες¹ έρχονται αντιμέτωποι με ένα πλήθος δυσκολιών, όπως είναι το πρόβλημα εγκυρότητας, η ελλείψεις πληροφορία, η διάχυση, η ύπαρξη περιττής πληροφόρησης κλπ. Με την δημιουργία του Αρχείου επιδιώκουμε την διάσωση της συνδικαλιστικής μνήμης καθώς και την βελτίωση της λειτουργίας της ΕΣΕΕ μέσω της οργανωμένης ψηφιακής πληροφορίας.

1.1 Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών(INEMY)

Σημαντική συμβολή της ΕΣΕΕ στην έρευνα και τη διάχυση γνώσης αποτελεί το Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών(INEMY) το οποίο επικεντρώνει την δραστηριότητα του στη μελέτη του κλάδου του εμπορίου και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο μελέτης της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας. Παρακολουθεί και αναλύει τις οικονομικές εξελίξεις, τις οποίες εξειδικεύει σε σχέση με τις συνέργειες και τις επιπτώσεις που ενδέχεται να υπάρξουν στη χάραξη της εμπορικής πολιτικής. Σκοπός του είναι η έρευνα, η μελέτη και η τεκμηρίωση θεμάτων που αφορούν το εμπόριο, τις υπηρεσίες και γενικότερα τον τριτογενή τομέα της οικονομίας. Οι έρευνες του INEMY παρουσιάζονται από το 2001 στην έκθεση ελληνικού εμπορίου που λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο από την ΕΣΕΕ και καλεί όλα τα μέλη της και κάθε ενδιαφερόμενο να την παρακολουθήσουν. Προβάλλονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στέλνονται σε όλες τους αρμόδιους φορείς και υπουργεία αλλά είναι άκρως σημαντικές για την ίδια την ΕΣΕΕ και κυρίως για την διοίκηση. Με την έρευνα επιδιώκει η ΕΣΕΕ να υποστηρίξει τεκμηριωμένα τις θέσεις της, να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των μελών της και να προωθήσει τα αιτήματά της με ορθό και τεκμηριωμένο διάλογο.

1.2 Κέντρο Ανάπτυξης Ελληνικού Εμπορίου (ΚΑΕΛΕ)

Η επαγγελματική κατάρτιση, η επιμόρφωση και η δια βίου μάθηση εντάσσονται στις μεγάλες αναγκαιότητες των σύγχρονων κοινωνιών. Η ταχύτητα των εξελίξεων στην παραγωγή γνώσης και δεξιοτήτων επιβάλλει τη συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση στο σύγχρονο περιβάλλον. Η ΕΣΕΕ δημιούργησε δικό της πιστοποιημένο εκπαιδευτικό κέντρο(ΚΑΕΛΕ) εθνικής εμβέλειας το οποίο προσφέρει υπηρεσίες επαγγελματικής κατάρτισης σε εργαζομένους, αυτοαπασχολούμενους και ανέργους που επιθυμούν να ασχοληθούν με το εμπόριο. Από την ίδρυση του το ΚΑΕΛΕ έχει υλοποιήσει μεγάλο αριθμό επιμορφωτικών προγραμμάτων καθώς συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα γεγονός που αποφέρει εμπειρίες από τη διεθνοποιημένη εμπορική αγορά. Όλη αυτή εν λόγω δραστηριότητα καθιστά αναγκαία την συγκέντρωση της σε ένα ενιαίο αρχείο έτσι ώστε να μην εξαλειφτεί από τον χρόνο, να είναι προσβάσιμη οποιαδήποτε στιγμή από την διοίκηση, τα μέλη και τους κρατικούς μηχανισμούς και φυσικά να αποτελεί πηγή έμπνευσης για έρευνα και περαιτέρω δραστηριότητα. Το ΚΑΕΛΕ όπως ήδη αναφέραμε είναι η δομή εκπαίδευσης της ΕΣΕΕ, επιλέγοντας την θεματολογία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω του μηχανισμού σχεδιασμού εκπαιδευτικής δράσης, οποίος λαμβάνει υπόψη έρευνες του INEMY. Διαπιστώνουμε έτσι την άμεση συνεργασία των τμημάτων της ΕΣΕΕ και κατ' επέκταση, σύμφωνα και με όσα προαναφέραμε για το INEMY, την χρησιμότητα της σωστής και οργανωμένης πληροφόρησης.

2. Το ψηφιακό αρχείο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου

2.1 Περί ψηφιακών αρχείων φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών

Η έρευνα περνώντας από διάφορα στάδια εξέλιξης μέσα στο χρόνο, λάμβανε και λαμβάνει τη σοβαρότερη μορφή της, όταν στηρίζει τα συμπεράσματα της και χρησιμοποιεί ως πηγές τα διαθέσιμα αρχεία. Τα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση, εξελίσσονται και αλλάζουν μέσα στο χρόνο με αποτέλεσμα η μελέτη ενός γεγονότος να γίνεται πολυδιάστατη και να απαιτεί μια σειρά από διαδοχικές παρατηρήσεις. Έτσι όταν κάποιος επιχειρήσει να συγκεντρώσει και να μελετήσει με σκοπό την έρευνα, το πλήθος αυτό των πληροφοριών έρχεται αντιμέτωπος με αρκετές δυσκολίες που σχετίζονται με τη σημαντική διασπορά τους. Σήμερα πολλοί φορείς αποτελούν πηγή έρευνας συλλέγοντας, καταγράφοντας και παρέχοντας πληροφορίες. Αυτή όμως η άτακτη συσσώρευση και ο διαρκώς παραγόμενος όγκος της πληροφορίας δημιουργεί εμπόδια με αποτέλεσμα να μην έχουμε πάντα το επιθυμητό αποτέλεσμα. Αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί, και ίσως εξ ολοκλήρου, με ένα ενιαίο σύστημα ταξινόμησης των πληροφοριών και να επιτρέψει στους ερευνητές την άμεση, εύκολη και εμπεριστατωμένη έρευνα².

Το αρχείο αποτελεί βασικό συστατικό για έναν οργανισμό διότι προάγει τις δραστηριότητες του, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τα στάδια εξέλιξης του. Η διαχείριση ενός αρχείου θέτει ως σημείο αναφοράς τόσο το όφελος του οργανισμού όσο και το κοινωνικό πλαίσιο λειτουργίας του, πόσο μάλλον για έναν κοινωνικό εταίρο. Η υλοποίηση αυτού του έργου θα γίνει η βάση για την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών τα οποία θα είναι απόλυτα χρήσιμα για την λειτουργία του οργανισμού. Με το σύστημα διαχείρισης εγγράφων προσδοκούμε:

- την άμεση και ολοκληρωμένη ανάκτηση
- την ασφάλεια των πληροφοριών
- την υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων
- την διασφάλιση της ιστορίας και
- την διαχείριση της γνώσης

Οι κοινωνικοί εταίροι ως συνδικαλιστικά όργανα τα οποία βρίσκονται συνεχώς στο κέντρο της επικαιρότητας εκπροσωπώντας και προασπίζοντας τα δικαιώματα εργαζομένων και εργαζομένων πρέπει να υποστηρίζουν την διαφάνεια και τη δημοκρατία³ παρέχοντας στα μέλη τους και στην κοινωνία την πρόσβαση στις πληροφορίες για την δράση και την εξέλιξη τους μέσα στον χρόνο. Αυτό επιτυγχάνεται με τις νέες τεχνολογίες και το αρχείο καλείται να «φροντίσει» για την διάσωση της ιστορίας καθώς και για την ενημέρωση των μελών της. Σκοπός του είναι να αντλήσει και να οργανώσει κάθε πληροφορία, να συνεργαστεί με τους εμπορικούς συλλόγους και τις ομοσπονδίες, να συγκεντρώσει και να επεξεργαστεί όλα τα σημαντικά ιστορικά αρχεία των εμπορικών συλλόγων και έτσι να διασφαλίσει την συνδικαλιστική μνήμη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο κοινωνικός διάλογος καθώς και όλες οι αποφάσεις που καλούνται να πάρουν οι κοινωνικοί εταίροι, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, έχουν ιδιαίτερη σημασία για την κοινωνία των πολιτών. Αυτή τη στιγμή ενεργό αρχείο διατηρεί μόνο η ΓΣΕΕ, το συνδικάτο των εργαζομένων. Με την δημιουργία αρχείων, οι κοινωνικοί εταίροι θα έχουν μια

αποδοτικότερη συνεργασία με την δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών είτε στο πλαίσιο του διαλόγου είτε απλής ενημέρωσης. Η σωστή πληροφόρηση θα δώσει δύναμη στην φωνή τους, θα ενημερώνει τα μέλη τους για την πορεία των εξελίξεων κυρίως όμως θα προωθεί την συνεργασία μεταξύ τους για μια ισχυρή «συνδικαλιστική παρέμβαση».

2.2 Το Αρχείο της ΕΣΣΕΕ

Το ψηφιακό αρχείο προωθεί την ορθολογική οργάνωση και διοίκηση της ΕΣΣΕΕ, συμβάλει στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της, στην επαρκέστερη και ταχύτερη εύρεση και ανάκτηση πληροφοριών τόσο για το διοικητικό συμβούλιο, τους λοιπούς συνδικαλιστές όσο και για τους εργαζομένους καθώς τους δίνει την δυνατότητα να ανατρέξουν σε οποιαδήποτε πληροφορία άμεσα χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες.

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει οι κοινωνικοί εταίροι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις της εποχής μας. Η συμμετοχή τους στον κοινωνικό διάλογο καθώς και στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορεί να δημιουργήσει δεσμευτικά αποτελέσματα για τα μέλη της και έτσι αναλαμβάνουν μια ευρύτερη ευθύνη για τις ενέργειές τους. Το αρχείο έρχεται να συμπληρώσει τις πληροφορίες αυτές με εξειδικευμένη γνώση, παρέχοντας στην διοίκηση απαντήσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη αντίληψη του διαρκώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος και να προσφέρει μια συμπυκνωμένη εικόνα προκειμένου οι αποφάσεις να είναι έγκαιρες και κατά το δυνατόν ορθότερες. Η πληροφορία είναι το σύνολο της γνώσης που έχει αποκομίσει η ΕΣΣΕΕ από την σχέση της με τα μέλη της, το κράτος, τους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους και ολόκληρης της κοινωνίας των πολιτών. Η πληροφορία προκύπτει από την συγκέντρωση, συνδυασμό και επεξεργασία των δεδομένων με ένα συστηματικό τρόπο. Ο συνδυασμός της οργανωμένης πληροφορίας με την εμπειρία της διοίκησης αποτελεί ένα σημαντικό εφόδιο για την συνδικαλιστική παρέμβαση και την λήψη αποφάσεων διότι μετατρέπει αυτόματα την πληροφορία σε «γνώση» και έτσι η διοίκηση θα μπορεί να έχει πρόσβαση στην κατάλληλη πληροφορία την κατάλληλη στιγμή και να δρα άμεσα και ανάλογα. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με την συμβολή των πληροφοριακών συστημάτων τα οποία αποτελούν σημαντικά εργαλεία καθώς με την χρήση τους είναι δυνατόν να επαυξηθεί η ποιότητα της πληροφόρησης και να περιοριστούν ή να εξαλειφθούν τα περισσότερα προβλήματα. Τα πληροφοριακά συστήματα εκμεταλλεύονται με τέτοιο τρόπο την πληροφορία έτσι ώστε να βελτιώνεται η αποδοτικότητα του οργανισμού σε θέματα λήψης αποφάσεων και χάραξης στρατηγικής.

Σε πρώτο στάδιο το αρχείο της ΕΣΣΕΕ για να εμπλουτίσει την έρευνα και συγχρόνως να την απαλλάξει από την δύσκολη και χρονοβόρα διαδικασία της εύρεσης και ανάκτησης των κατάλληλων πληροφοριών θα πρέπει να συνεργαστεί με τους ανάλογους φορείς εξαγωγής πρωτογενών στοιχείων έτσι ώστε να ενημερώνει άμεσα τα συστήματα με νέα δεδομένα . Τέτοιοι φορείς είναι :

- Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)
- Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ)
- Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
- Euro stat
- Euro Commerce
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης(OECD)
- Τράπεζα της Ελλάδος
- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης(ΕΚΤ) κα

2.3 Περιγραφή του Έργου

Το εν λόγω έργο άρχισε τον Οκτώβριο του 2011, με απώτερο σκοπό την καταγραφή της ιστορίας της ΕΣΕΕ, τη διάσωση της συνδικαλιστικής μνήμης και την ανάδειξη της δράσης της. Επιμελείται τη συγκέντρωση, καταγραφή και ταξινόμηση στοιχείων, την αρχειοθέτηση, μελέτη, επεξεργασία τους, τη στενή συνεργασία με την διοίκηση καθώς και την ενημέρωση συνδικαλιστών και εμπόρων σε θέματα που αφορούν την εξέλιξη του σωματείου. Στόχος είναι να αναπτυχθούν νέες, βελτιωμένες μέθοδοι για σωστή επεξεργασία, αποθήκευση, ανάκτηση και διάδοση της πληροφορίας. Με λίγα λόγια, η οργάνωση του Αρχείου, θα μετατρέψει το Αρχείο της ΕΣΕΕ σε μια εύκολη και προσβάσιμη πηγή πληροφοριών, ούτως ώστε να επιτευχθεί και η βέλτιστη παροχή πληροφόρησης σε οποιονδήποτε την χρειαστεί, καλύπτοντας επαρκώς το ευρύ φάσμα των θεμάτων που αφορούν το Ελληνικό Εμπόριο και την συνολική συνδικαλιστική δράση του συγκεκριμένου οργάνου.

Το αρχείο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, είναι ιδιωτικό⁴ και το υλικό που έχει συγκεντρωθεί στα πλαίσια λειτουργίας της είναι αρχειακό. Το αρχείο της ΕΣΕΕ έχει διπλό χαρακτήρα διοικητικό και ιστορικό, περιλαμβάνει έγγραφα με υπηρεσιακή χρησιμότητα, ημιενεργά αρχεία⁵ και ένα πλήθος εγγράφων τα οποία έχουν πάψει να χρησιμοποιούνται από την υπηρεσία και αποτελούν μόνο ιστορική πηγή. Κατά τον σχεδιασμό του έργου της ψηφιοποίησης βρέθηκαν σημαντικά τεκμήρια όπως πρακτικά γενικών συνελεύσεων, διοικητικού συμβούλιου, προεδρείο, εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία, πρωτόκολλο, νομοθετικές διατάξεις, υλικό σε οπτικές και ηχητικές αποτυπώσεις αλλά και ένα πλήθος εγγράφων εμπορικών συλλόγων και ομοσπονδιών που δραστηριοποιούνταν πολλά χρόνια πριν την ίδρυση της ΕΣΕΕ.

Στην πορεία της διεργασίας του αρχείου παρουσιάστηκαν αρκετές δυσκολίες λόγω του όγκου συσσώρευσης του αρχείου και της ως τότε κακής συντήρησης και αποθήκευσης των εγγράφων. Η μεγάλη ποικιλία και ο όγκος του μη επεξεργασμένου υλικού δυσκόλεψαν τις διαδικασίες της οργάνωσης του αρχείου. Καθώς επίσης ήταν αναγκαίο να μεταφερθούν σε ασφαλές χώρο και να επεξεργαστούν με μια αλληλουχία ενεργειών έτσι ώστε να προετοιμαστούν για την διαδικασία της ψηφιοποίησης.

Το έργο διαρθρώθηκε στα παρακάτω υποπρογράμματα:

- Δημιουργία χώρου ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης, διαφύλαξης και προβολής των αρχείων.
- Ανάπτυξη ψηφιακού αρχείου.
- Δημιουργία κόμβου

Οι εργασίες στα πλαίσια της ψηφιοποίησης περιλαμβάνουν⁶:

1. σχεδιασμό του έργου ψηφιοποίησης.
2. επιλογή περιεχομένου.
3. προετοιμασία για ψηφιοποίηση.
4. ψηφιοποίηση.
5. διατήρηση του ψηφιακού περιεχομένου.
6. μεταδεδομένα.
7. ενέργειες ανάδειξης και προβολής.
8. πνευματικά δικαιώματα

9. διαχείριση του έργου ψηφιοποίησης

Συμπέρασμα: θετικές επιπτώσεις του Αρχείου στην λειτουργία της ΕΣΕΕ

Θα μπορούσαμε να ομαδοποιήσουμε τις θετικές επιπτώσεις της δημιουργίας του Αρχείου της ΕΣΕΕ στα ακόλουθα επίπεδα:

1. *Επιπτώσεις στη λειτουργία της διοίκησης της ΕΣΕΕ:* Το αρχείο έρχεται να δώσει λύσεις στους εργαζομένους του οργανισμού, να δώσει γρήγορες και έγκυρες απαντήσεις στα καιρία ζητήματα που αφορούν την διοίκηση, να εξασφαλίσει την διαφάνεια ανάμεσα σε αυτήν και τα μέλη της και να τα φέρει σε μια άμεση επικοινωνία.
2. *Επιπτώσεις στην επικοινωνία ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα της ΕΣΕΕ (Εμπορικοί Σύλλογοι, Ομοσπονδίες):* Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου ως τριτοβάθμιο όργανο εκπροσώπησης είναι οργανωμένη εδαφικά σε εμπορικούς συλλόγους και ομοσπονδίες που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ελλάδα. Έτσι η επικοινωνία και ενημέρωση των μελών γίνεται εμφανώς δυσκολότερη. Το ψηφιακό αρχείο θα επιτρέψει την άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για τη δράση και την ιστορία της ΕΣΕΕ σε συνδικαλιστές και εμπόρους από οποιαδήποτε σημείο της Ελλάδας.
3. *Επιπτώσεις στην επιστημονική έρευνα για την ΕΣΕΕ:* Τα ιστορικά γεγονότα που «κρύβει» το Αρχείο για την πορεία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και για την συνδικαλιστική πορεία των εμπόρων μπορεί να αποτελέσει σημαντική πηγή έρευνας για επιστήμονες, κέντρα έρευνας καθώς και για ελληνικά και ξένα ακαδημαϊκά ιδρύματα τα οποία πραγματεύονται και μελετούν το εμπόριο σε συνδυασμό με την οικονομία, την κοινωνία και τον πολιτισμό. Άλλωστε βασικός στόχος αυτού του έργου είναι να συγκεντρωθεί και να επεξεργασθεί υλικό από τους παλαιότερους εμπορικούς συλλόγους οι οποίοι δραστηριοποιούνται αρκετές δεκαετίες πριν η ΕΣΕΕ γίνει το τριτοβάθμιο όργανο εκπροσώπησης.

Παραπομπές

1. «Η ιδιαιτερότητα των αρχείων επιχειρήσεων σε ότι αφορά στα ζητήματα πρόσβασης και ανάκτησης...κάποτε δε και σύνθεση πληροφοριών»(Μπάγιας, Α. «Τα ενεργά αρχεία επιχειρήσεων» στο *Η διαχείριση των βιομηχανικών αρχείων*. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών(εθνικό ίδρυμα ερευνών),1998,σ.158

2. Για να προσεγγίσουμε το θέμα ορθότερα ανατρέξαμε σε επιστημονικές πηγές που πραγματεύονται την έρευνα. Βλ. Κάλλας, Γ.«Δευτερογενής ανάλυση των κοινωνικών δεδομένων και ερευνητικές υποδομές», έκδοση 1, 2006
3. «Τα αρχεία παρέχοντας στοιχεία, μαρτυρίες για τις ανθρώπινες δραστηριότητες και συναλλαγές, αποτελούν τη βάση των δικαιωμάτων των ατόμων και κατ' επέκταση των κρατών και η ύπαρξή τους είναι θεμελιώδης για τη δημοκρατία και τη χρηστή διοίκηση. Επομένως η ελεύθερη πρόσβαση σε αυτά είναι ταυτισμένη με την ίδια την ύπαρξη και τη λειτουργία τους σε μια δημοκρατική κοινωνία.» (Συνέδριο: Αρχεία, Βιβλιοθήκες και Δίκαιο στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Παππά, Α. «Αρχεία και Νομικά Ζητήματα»,2006)
4. Παντελάκης, Ν.«Δημόσια ή ιδιωτικά τα αρχεία των πολιτικών προσωπικοτήτων;» *Αρχειακά Νέα*, 16 (Ιούνιος 1997), σ. 16-18
5. Ημιενεργά αρχεία δηλαδή τα αρχεία τα οποία έχουν πάψει να έχουν άμεση υπηρεσιακή χρησιμότητα αλλά νομικά και φορολογικά επιβάλλεται η φύλαξη τους. Βλ Μπάγιας, Α. «Τα ενεργά αρχεία επιχειρήσεων» στο *Η διαχείριση των βιομηχανικών αρχείων*. Αθήνα: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών(εθνικό ίδρυμα ερευνών),1998, σ.157
6. Στην πράξη υπάρχουν συνεχόμενες αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις δραστηριότητες που ανήκουν σε διαφορετικά στάδια, επομένως η σειρά τους δεν είναι απαραίτητα διαδοχική. Βλ Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων Πανεπιστήμιο Πατρών, «Οδηγός Καλών Πρακτικών για την Ψηφιοποίηση και την Μακροπρόθεσμη Διατήρηση Πολιτιστικού περιεχομένου», έκδοση 1.0, 2005